

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Дипломна робота магістра
з теми: **«ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗА
ДОПОМОГОЮ РОЛЬОВОЇ ГРИ»**

Виконала: здобувачка 2 курсу,
PO1-M19z групи
спеціальності 013 Початкова
освіта
Корня Світлана Борисівна
Керівник: Горбатюк О. В.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та
управління навчальним
закладом

Рецензент: Олинець Т. В.,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
теорії та методик початкової
освіти

Кам'янець-Подільський – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ РОЛЬОВОЇ ГРИ	8
1.1. Формування соціокультурної компетентності у процесі вивчення іноземної мови	8
1.2. Рольова гра з англійської мови як засіб пізнавальної діяльності школярів загальноосвітньої школи	17
1.3. Підвищення ефективності сприйняття іноземної мови за допомогою рольової гри у початковій школі	26
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЛЬОВОЇ ГРИ	31
2.1. Вимірювання показників сформованості в молодших школярів англійської соціокультурної компетенції	31
2.2. Використання рольових ігор у процесі формування соціокультурної компетентності в учнів початкової школи	35
2.3. Аналіз результатів експериментально-дослідного навчання	52
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	63
ДОДАТКИ	68

ВСТУП

Актуальність дослідження. У наш час знання іноземної мови – не тільки атрибут культурного розвитку людини, але й умова успішної кар'єри. За умов реалізації задач реформи загальноосвітньої школи вчителі й методисти постійно шукають резерви вдосконалення навчально-виховного процесу з англійської мови, підвищення ефективності засвоєння учнями програмного матеріалу.

Зміст соціокультурної компетенції молодших школярів складають такі компоненти, як соціокультурні знання, тобто власне мовні знання (безеквівалентна та фонова лексика) і знання певних фактів національної культури (національні реалії, етикет, малі фольклорні жанри), а також навички та вміння мовленнєвої і немовленнєвої поведінки.

З метою сприяння формуванню соціокультурної свідомості учнів методисти радять забезпечити урок іноземної мови інформативними автентичними текстами у вигляді діалогів, ігор, віршів, аудіотекстів, фотоматеріалів та відеофільмів для того, щоб кожен учень міг використати їх цілеспрямовано, аналізуючи соціокультурні проблемні ситуації через створення соціальних портретів і проектів, спілкування та обговорення їх на уроці.

Ефективним методом формування англомовної соціокультурної компетенції молодших школярів є рольова гра, яка сприяє взаєморозумінню, надає навчальному спілкуванню комунікативної спрямованості, зміцнює мотивацію вивчення іноземної мови й значно підвищує якість оволодіння нею.

Методику моделювання ситуацій, де учень виступає в ролі головної діючої особи, було розроблено в Гарварді з метою застосування в бізнес-школах. Навчальний процес, який ґрунтується на грі, уводив студентів в ігрове моделювання явищ, надаючи їм нового життєвого досвіду. Рольова гра також дещо подібна до вистави в театрі: її основний зміст складає виконання школярами ролей, заданих певними ситуаціями, які вимагають особливої поведінки та відповідної лексики. Гра забезпечує невимушену атмосферу, у

якій діти є настільки винахідливими та жвавими, наскільки це можливо. Вони експериментують, використовуючи свої знання про реальний світ, і водночас розвивають здатність взаємодіяти з іншими людьми. Інсценування, драматизація допомагають створити атмосферу, у якій навчальний матеріал активізується, інтерпретується на новому мовному рівні та практично використовується в акті комунікації.

Слід пам'ятати, що гра є важливим засобом не лише відпочинку, а й навчання. В учнів молодшого шкільного віку переважають ігрові інтереси, мимовільна увага, наочно-образний характер мислення тощо. Зважаючи на ці особливості, доцільно застосовувати рольові ігри на уроках, так як вони дають змогу учням легше засвоїти матеріал, вводять дітей в комунікативну ситуацію, а вчитель, може одразу перевірити рівень засвоєних учнями знань.

Значний внесок у теоретичний та практичний розвиток проблеми використання ігор на початковому етапі вивчення іноземної мови зробили у своїх працях такі науковці, як Валуєва К., Волошан Г., Гергель А., Дручків Н., Крутій В., Михайлова О., Роман С., Федусенко Ю., Ходоровська С., Шкваріна Т. та ін.

Актуальність питання зумовила вибір теми дипломної роботи: «Формування іншомовної соціокультурної компетентності учнів початкових класів за допомогою рольової гри».

Об'єктом дослідження є процес формування англomовної соціокультурної компетентності учнів початкової школи.

Предметом дослідження є методичне забезпечення формування англomовної соціокультурної компетентності молодших школярів за допомогою рольової гри.

Мета дослідження полягає у створенні обґрунтованої методики формування англomовної соціокультурної компетенції учнів початкової школи та в розробці рольових ігор для застосовування у процесі навчання англійської мови молодших школярів, та її експериментальній перевірці.

Гіпотеза дослідження: сформованість соціокультурної компетентності учнів 4 класу на уроках іноземної (англійської) мови покращиться в результаті цілеспрямованої роботи за умов:

а) педагогічно організованого і відповідно мотивованого засвоєння та розуміння учнями основних правил та умов використання рольової гри;

б) цілеспрямованого застосування спеціально розробленої системи роботи з рольовою грою для розвитку соціокультурної компетентності.

Мета й гіпотеза потребували розв'язання таких **завдань дослідження:**

1) проаналізувати ступінь розробки досліджуваної проблеми в психолого-педагогічній і методичній літературі;

2) вивчити стан проблеми в шкільній практиці; з'ясувати рівень сформованості в учнів 4 класів іншомовної соціокультурної компетенції;

3) розробити зміст експериментальної методичної роботи, яка передбачатиме формування в учнів 4 класів англійської соціокультурної компетенції за допомогою рольових ігор;

4) довести педагогічну доцільність та ефективність пропонованої методичної роботи, апробувавши її в практиці початкового навчання.

Організація дослідження. Експериментальне дослідження проводилося на базі Просикурянської загальноосвітньої школи I ступеня Глибоцького району Чернівецької області. У ньому брали участь учні 4 (5 учнів, основна група) та 4 (8 учнів, контрольна група) класів.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи дослідження: теоретичні (аналіз та узагальнення літературних джерел та вивчення спеціальної літератури); емпіричні (спостереження за навчально-виховним процесом, бесіди з учителями й учнями, анкетування учнів, вивчення результатів рівня сформованості іншомовної соціокультурної компетенції молодших школярів, педагогічний експеримент); статистичні (метод математичної статистики).

Наукова новизна визначається теоретичною обґрунтованістю, дидактичною доцільністю та експериментальною доведеністю можливості

використання рольової гри у формуванні іншомовної соціокультурної компетентності молодших школярів. Зокрема, виявлено особливості навчання іншомовного спілкування на уроках іноземної (англійської) мови засобом рольової гри; уточнено та конкретизовано основні вимоги до використання рольової гри в початковій школі, функції, класифікацію та характеристику етапів її роботи; розроблено методику розвитку соціокультурної компетентності молодших школярів засобами рольової гри на уроках іноземної (англійської) мови.

Практичне значення здобутих результатів визначається його спрямованістю на підвищення рівня іншомовної соціокультурної компетенції в учнів початкової школи. Рольові ігри, які передбачають формування соціокультурної компетенції молодших школярів, можуть бути використані в процесі вдосконалення шкільних підручників і методичних посібників з англійської мови для 4 класу.

Апробація роботи. Основні положення і результати представлено на: регіональній науково-практичній конференції «Сучасне освітнє середовище закладу дошкільної освіти як чинник особистісного розвитку дитини» (19 грудня 2019 р, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Наступність у розвитку гуманних якостей дошкільників і молодших школярів»; III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Роль і місце мистецької педагогіки у формуванні сучасної особистості» (15-16 лютого 2020, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Теоретичні основи проблеми формування соціокультурної компетенції учнів початкових класів за допомогою рольової гри»; IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Українська та іноземні мови в початкових класах: актуальні проблеми й інноваційні технології навчання» (18-19 березня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Організаційні особливості проведення рольових ігор на уроках англійської мови в початкових класах»; II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи» (9 квітня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із

доповіддю «Рольові ігри як засіб активізації пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках англійської мови»; Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інновації в освітньому процесі: методологія, тенденції, технології» (22 травня 2020 року, м. Ізмаїл) із доповіддю «Рольові ігри як важливий фактор мотивації учнів у процесі вивчення іноземних мов на початковому етапі»; науковій звітній конференції за підсумками науково-дослідної роботи студентів та магістрантів педагогічного факультету (23-24 вересня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Рольова гра як ефективний метод навчання англійської мови молодших школярів»; II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Технології виховання і розвитку дітей в умовах сучасного закладу дошкільної освіти» (29 вересня 2020 року, м. Кам'янець-Подільський) із доповіддю «Формування іншомовної соціокультурної компетентності дошкільнят та молодших школярів за допомогою рольової гри» та обговорено на засіданнях кафедри теорії та методик початкової освіти (2019-2020 н. р.) Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (64 позиції) та додатків. Загальний обсяг роботи – 74 с.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі здійснено нове розв'язання актуальної проблеми формування іншомовної соціокультурної компетентності учнів початкових класів за допомогою рольової гри, що виявляється в обґрунтуванні умов педагогічно організованого і відповідно мотивованого засвоєння та розуміння учнями основних правил та умов використання рольової гри та цілеспрямованого застосування спеціально розробленої системи роботи з рольовою грою для розвитку соціокультурної компетентності.

Результати проведеного дослідження підтвердили ефективність вирішення поставлених завдань і дали підстави для формулювання таких висновків.

З'ясовано, що соціокультурна компетентність є своєрідною цілісною системою взаємопов'язаних компетенцій, до яких належать: країнознавча, лінгвокраїнознавча, соціолінгвістична компетенції. Оскільки всі складові соціокультурної компетенції взаємопов'язані через поняття культурного та соціального контекстів, оволодіння ними має відбуватися комплексно.

Визначено поняття «соціокультурної компетентності» – система уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, а також систему навичок та вмінь узгоджувати свою поведінку з цими знаннями. Іншими словами це – вміння людини усвідомлено враховувати знання соціального й культурного контекстів країни у процесі іншомовного спілкування.

Доведено, що під час вивчення іноземної мови на уроці у початковій школі велике значення має гра. Це один з ефективних засобів навчання, що охоплює всі види мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання, письмо), вона допомагає в оволодінні іноземною мовою, а крім того, учні відчують емоційне задоволення як у процесі гри, так і під час досягнення результатів. В нашому дослідженні, це рольова гра.

Обґрунтовано, що істотною перевагою рольової гри перед іншими формами навчання є стовідсоткова зайнятість учнів, а також концентрація уваги учасників протягом усієї гри. Таким чином, рольова гра має великі можливості в практичному, освітньому і виховному відношеннях.

У структурі рольової гри виділено такі компоненти: ролі, ситуація, рольові дії. Рекомендовано проводити рольову гру на завершальному етапі роботи над темою при закріпленні мовних навичок і умінь.

Схарактеризовано переваги рольові ігор: учні можуть адаптувати мовний матеріал та використовувати його в реальному житті; у молодших школярів з'являється бажання спілкуватись іноземною мовою і поза школою, тобто проявляються внутрішні мотиви до вивчення мови; рольові ігри покращують засвоєння вивченого матеріалу та стимулюють активність учнів; рольові ігри дозволяють учителю та учням згуртуватись та об'єднатись.

Запропоновано класифікацію рольових ігор для учнів молодшого шкільного віку, які можна використовувати на уроках іноземної мови: ігри казкового змісту; пізнавальні рольові ігри; ігри побутового змісту; ігри світоглядного змісту.

Доведено, що під час рольової гри учні не лише засвоюють та закріплюють знання, вміння та навички, здобуті на уроках, занурюються в комунікативну ситуацію, а й приміряють на себе цікаві ролі, працюють у команді, проявляють себе нестандартно, творчо, залучивши всю свою уяву та фантазію. В основу експериментального дослідження рівня сформованості англomовної соціокультурної компетенції в молодших школярів покладено припущення, що ефективність процесу формування відповідних компонентів даної компетенції підвищиться завдяки використанню на уроках англійської мови рольових ігор.

Експериментальне дослідження проводилося на базі Просикурянської загальноосвітньої школи I ступеня Глибоцького району Чернівецької області.

У ньому брали участь учні 4 (5 учнів, основна група) та 4 (8 учнів, контрольна група) класів.

Метою констатувального етапу було визначення рівнів сформованості англійської соціокультурної компетенції за допомогою тестування учнів контрольного та експериментального класів.

Рівень сформованості англійської соціокультурної компетенції в учнів контрольного та експериментального класів майже однаковий. З аналізу тестових завдань випливає, що учні досліджуваних класів мають вузький обсяг фонових знань, а саме знань мовленнєвого етикету.

Впродовж дослідження проводилася дослідно-експериментальна робота, яка передбачала систематичне проведення рольових ігор на уроках англійської мови в експериментальному класі з метою формування англійської соціокультурної компетентності.

У процесі експериментально-дослідного навчання ми спиралися на думку про те, що рольова гра є ефективним методом формування англійської соціокультурної компетенції. За умови спеціально організованого систематичного використання рольових ігор на уроках англійської мови учні не тільки отримують уявлення про національні традиції, звичаї та реалії країни, але й формують навички адекватної поведінки, учаться самостійно розв'язувати мовленнєві завдання, правильно висловлювати думки залежно від мети, місця та ситуативних обставин.

Зміст експериментальної роботи з формування в учнів іншомовної соціокультурної компетенції було узагальнено на основі праць В. Лобанової «Рольова гра на заняттях з англійської мови», О. Колеснікової «Рольові ігри в навчанні іноземних мов» та запропоновано вчителям англійської мови для систематичного використання в експериментальному класі. Нами було запропоновано рольові ігри, направлені на формування таких компонентів англійської соціокультурної компетенції учнів експериментального класу: рольова гра з предметами, сюжетні рольові ігри казкового змісту, сюжетних рольових ігор побутового змісту, рольові ігри лінгвокраїнознавчого змісту.

Метою контрольного етапу педагогічного експерименту була перевірка ефективності використання пропонованих рольових ігор, спрямованих на формування англомовної соціокультурної компетенції молодших школярів. Виявлення ефективності дослідження пов'язувалося із діагностикою відповідного рівня сформованості соціокультурної компетенції. Під час проходження переддипломної педагогічної практики ми провели в контрольному та експериментальному класах повторне опитування учнів, яке складалося з тестових завдань, подібних до тих, котрі виконувалися школярами на початку експерименту.

При порівнянні результатів стає очевидним той факт, що в контрольному класі, де рольові ігри регулярно не застосовувалися, показники рівня сформованості набагато нижчі, ніж в експериментальному класі, у якому рольові ігри використовувалися постійно.

Як показують результати опитування, застосування рольової гри на уроках іноземної мови сприяє позитивним змінам у мовленні учнів як у якісному відношенні (розмаїтість діалогічних єдностей, ініціативність мовних партнерів, емоційність висловлення), так і в кількісному (правильність мови, обсяг висловлення, темп мовлення). Виходячи з результатів нашого дослідно-експериментального навчання, ми можемо стверджувати, що рольова гра як метод формування соціокультурної компетенції дає можливість залучити учнів до активного тренування мовних навичок, допомагає створити мовно-культурну ситуацію, допомагає школярам усвідомити особливості функціонування мови в новій для них англійській культурі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алимуратова И. Б. Организация ролевых учебных занятий: Педагогика. 2008. №2. С. 40-43.
2. Алексина Е. В. Учебные игры на уроках английского языка // ИЯШ. 2017. №4. С. 66-68.
3. Аріян М. А. Варіанти ситуативних ролей для середньої школи // Іноземні мови в школі. 2006. №6. С. 19-20.
4. Бим И. Л. Методика обучения иностранным языкам. М. : Высшая школа, 2001. 319 с.
5. Бищенко О. І. Гра на уроці англійської мови // Англійська мова та література в початкових класах. 2006. №1. С. 21-23.
6. Близнюк О. І., Панова Л. С. Ігри у навчанні іноземних мов: посібник для вчителів. К. : Освіта, 2007. 64 с.
7. Бондар С. П. Методи навчання // Енциклопедія освіти / Акад. пед.. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
8. Валусева К. М. Гра в процесі вивчення англійської мови // Англійська мова та література. №7. 2005. С. 2-4.
9. Валусева К. М. Рольова гра як активний метод навчання англійської мови у школі // Іноземні мови. 2006. №2. С. 16-17.
10. Валяєв Р. Технології рольової гри [Текст] // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. 2010. №9. С. 24-25.
11. Вишневський О. І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови: посібник для вчителів. К. : Нова школа, 2009. 224 с.
12. Гончарова А. В. Рольові ігри на уроках англійської мови // Англійська мова і література. 2011. №16. С. 2.
13. Гончарова-Горянська М. Соціальна компетентність: поняття, зміст, шляхи формування в дослідженнях зарубіжних авторів // Рідна школа. 2004. №7-8. С. 15-18.

14. Гладилина И. Г. Некоторые приемы работы на уроке английского языка в начальной школе // Иностранные языки в школе. 2003. №3. С. 41-43.
15. Гребенюк В. Ігрові форми навчальної діяльності // English. 2011. №27. С. 11.
16. Дианова О. М. Ролевая игра в обучении иностранному языку: Обзор зарубежной методической литературы [Текст] // Иностранные языки в школе. 2008. № 3. С. 90-92.
17. Дианова Е. М., Костина Л. Т. Ролевая игра в обучении иностранному языку // Иностранные языки в школе. 2008. №3. С. 12-16.
18. Державний стандарт початкової загальної освіти. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
19. Єрмоленко Л. П. Комунікативний підхід до навчання англійської мови в середній школі // Іноземні мови. 2002. №3. С. 10-11.
20. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. М. : Просвещение, 2005. 160 с.
21. Зиновьева А. Ф. Иностранные языки и межкультурная коммуникация / Под ред. Зиновьева А. Ф. М., 2001. 132 с.
22. Камінська-Клецкова Я. Ю. Спілкування іноземною мовою через рольові ігри та драматизацію // Англійська мова та література. 2010. №14. С. 18-19.
23. Капітанчук Т. В. Рольова гра як резерв підвищення якості та ефективності навчання іноземних мов // Англійська мова та література. 2003. №31. С. 2-7.
24. Карамушка Л. М. Рольова гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
25. Кобзар О. І., Леньшова Н. О. Рольові ігри на уроках англійської мови // Англійська мова та література. №16. 2003. С. 7-9.
26. Колесникова О.А. Ролевые игры в обучении иностранным языкам // Иностранные языки в школе. 2009. №4. С. 38-42.

27. Коломінова О.О. Методика формування соціокультурної компетенції учнів молодшого шкільного віку в процесі навчання усного англomовного спілкування: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02; Київський держ. лінгв. ун-т. Київ, 2008. 17 с.
28. Конышева А. В. Игровой метод в обучении иностранному языку. СПб. : Издательско-полиграфический центр «КАРО», 2006. 192 с.
29. Комогорова М. І. Ігри на уроках // Англійська мова та література. 2014. №25/26. С. 2-15.
30. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
31. Кретьова Н. Рольові ігри на уроках англійської мови як ефективний метод гуманізації навчально-виховного процесу на початковому етапі // Рідна школа. 2005. №3. С. 52-54.
32. Кудикіна Н. В. Забезпечення системно-діяльнісного підходу до керівництва іграми дітей дошкільного віку // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. Тернопіль, 2005. №1'2005. С. 157-160.
33. Леонтьев А. А. Психология общения. Тарту : Тартус. ГУ, 2004. 219 с.
34. Ливингстоун К. Ролевые игры в обучении иностранным языкам. М. : Высшая школа, 2008. 328 с.
35. Лившиц О. Л. Ролевая игра на уроках английского языка // ИЯШ. 1997. №5. С. 87-89.
36. Лобанова В. Рольова гра на заняттях з англійської мови // Рідна школа. 2002. №10. С. 51-52.
37. Люшер М. А. Сигналы личности. Ролевые игры и их мотивы. Воронеж : Реал, 2005. С. 180.
38. Майстренко С. В. Рольові ситуаційні ігри // English. 2000. №37. С. 4.

39. Максимець М. Формування соціокультурної компетенції у процесі вивчення іноземної мови // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2006. Випуск 21. С. 211-218.
40. Маслыко Е. А., Бабинская П. К. Настольная книга преподавателя иностранного языка. Игровое обучение иностранным языкам и иноязычному общению. Минск : Высшая школа, 2009. 214 с.
41. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2002. 328 с.
42. Мильруд Р. П. Организация ролевой игры на уроке // Иностранные языки в школе. 2007. №4. С. 9-13.
43. Носаченко І. Системний підхід до використання рольових ігор у навчанні // Неперервна професійна освіта: Теорія і практика. 2002. №2. С. 107-111.
44. Олійник Т. І. Рольова гра у навчанні англійської мови. К. : Освіта, 2002. 127 с.
45. Перкас С. В. Рольовые игры на уроке английского языка // Иностранные языки в школе. 1999. №4. С. 31-36.
46. Піаже Ж. Питання психології [Текст]. М. : Педагогіка, 2008. 400 с.
47. Приходько Ю. П. Роль педагогічного спілкування у процесі соціалізації дітей // Витоки. Альманах Української асоціації Антона Макаренка. Випуск №1. Полтава, 2003. С. 112-113.
48. Рахмана І. Формування соціокультурної компетенції // Англійська мова в початковій школі. 2008. №4. С. 28-31.
49. Склярєнко Н. К. Формування соціокультурної компетенції учнів за навчально-методичними комплексами серії English through Communication // Іноземні мови. 2003. № 1. С. 9-10.
50. Слезенко А. Місце рольових ігор у вивченні англійської мови // Рідна школа. 2006. №5. С. 50-52.

51. Уэст М. О практическом изучении английского языка как формы поведения. Методика преподавания иностранного языка за рубежом [Текст]. М., 2007. 228 с.
52. Филатов В. М. Методическая типология ролевых игр // Иностранные языки в школе. 1998. №2. С. 41-47.
53. Цетлін В. С. Реальні ситуації спілкування на уроці // Іноземні мови в школі. 2000. №3. С. 24-26.
54. Чернуха Н. М., Мурзіна А. В. Умови формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів філологів // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2009. № 9 (172). С. 165-173.
55. Шекеряк Т. Ю. Рольова гра // Англійська мова та література. 2007. №9. С. 23-26.
56. Шишканова В. В. Формирование социокультурной компетенции в процессе обучения иностранному языку // Иностранные языки в школе. 2012. №2. С. 81-85.
57. Щербак О. Рольова гра як форма інноваційних технологій [Текст] // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. 2005. №9/10. С. 88-95.
58. Callahan J. F., Clark L. H. Teaching in the Middle and Secondary School. MacMillan Publishing Company, 2008. 205 p.
59. Carol Livingstone. Role Play in Language Learning // М. : Высшая школа, 2008. 125 p.
60. Hughes A. Testing for Language Teaching. Cambridge University Press, 2008. 107 p.
61. Maley A., Duff A. Technique in Language Learning. Cambridge University Press, 2018. 140 p.
62. Milner G. A. Language and Communication. New York, Toronto, London; McGraw-Hill Book Company, 2013. 185 p.
63. Oller J. W. Methods That Work. Heinle and Heinle Publishers, 2003. 197p.
64. Philips B. D. Role-playing game in the English as a Foreign Language Classroom // Crane Publishing Ltd., 2004. 729 p.